

‘මා නිවන්හි අභික්කම’ - නො නැවත ඉඳිරියට යවු

58 වන කාණ්ඩය	බු.ව. 2559 ඉල් මස පුරපසළොස්වක ද ක්‍රි.ව. 2015 නොවැම්බර් මස 25 වන ද	07 වන කලබ
---------------------	---	------------------

සොදුරු සොබා අභිරිය

ලොව සිතුවමකි රූ සිරි පිරි	කැඳැල්ලකි
සොබා දම් මවගෙ අමුතම	මැවිල්ලකි
ඒ හැම හසන්හට යන්නේ	ඇසිල්ලකි
සොබා මව සොබා නැසුම ද	හැවිල්ලකි

සාමයෙ රජ දහන නැනුමට මෙ	මිහි පිට
එක් වෙලු අපි සැවොම මිහිසත් කමෙහි	සිට
බිඳ ලමු අපව වෙත් කරනා බෙදුම්	වැට
කාලය පැමිණා ඇත එ පිණිස ඔබට	මට

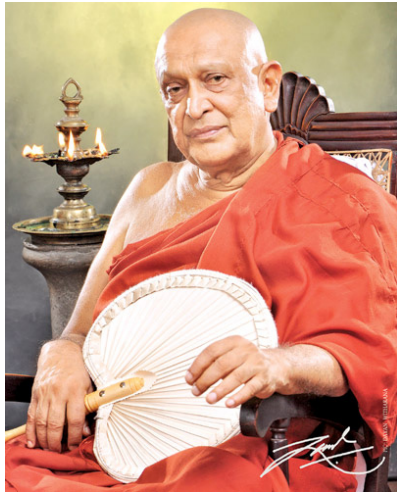
- අනඳ

එකසර කෙසර හඬ නිහඬ විය

කෝ . ආනන්ද හිමි.
 තිරිකුණාමලේ ආනන්ද මහනාහිමි.

(අපවත් වී වදළ අතිගෞරවාර්ථ මාදුළුවාවේ සෝභිත නායක
 මාහිමිපාණන් වහන්සේ වෙනුවෙන් බෞද්ධ ළමයාගේ
 සංවේගය පළ කෙරුම පිණිස යි.)

කනේ වැකිණි පුවතෙක් බිඳ සිත්
 දැනේ තියුණු ලෙස සෝකය
 සෙහේ ඇති ළ - බඳ සදහම් හඬ
 සැණේ සැඟැව කොහි ගියදෝ දී

මැඳුර
 පැතිර
 මිහිර
 අඳුර

සාහිත රසය පිරි රස බස්	ගුලාවකි
පෝසිත වදන් පෙළ අමුතු ම	කලාවකි
කා සිත වුව ද බඳනා මෙන්	කලාවකි
සෝබිත හිමි විශෝව මහ කළ	වලාවකි

සිංහල බල මුළුව, ජාතික සඟ	සබය
සිංහල කමිත් මොළවා කරමින්	පොබය
දුන් බල විධිය සුළු තැන පෙන්වා	නිබය
"රන් සලකුණ" සෙ වී කල ද පෙනුණේ	ඔබය

අැති නැති හැම දුනට සිටි පොදු	පින් කෙතකි
පැති නැති බේද නැති මහ යුග	පුරුසයෙකි
ලදි නැති අයට වුව සුව පැතු	මෙන් පිඬකි
හිමි නැති නිසා හැම තැනක ම	හිස් බවකි

සාදුරණ සමාජයකට වෙඩි	මුරය
වීදු නළන ඔබ ගෙන යුක්තියෙ	සරය
සෝදු නො හැර ගරු සරුවෙන් වීම	වරය
සාදු දිය යුතුයි හිමි වෑයම	හරය

මාදුළුවාව ලොවට ම පෙන්වූ	නොමඳ
මානව දයාවෙන් පිරිපුන් ගරු	සමිඳ
මාවත ඔබෙන් දැක්විණි යා යුතු	අැවිඳ
මාහිමි නමට අතුරමු ලොවුතුරු	සුවඳ

පොඩි හාමුදුරුවෝ විසිහි.

දුවේ පුතේ මහා ප්‍රඥවක් ඇති අප ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ ප්‍රඥවට දෙවැනි වූ ප්‍රඥ අවබෝධයක් ඇති නිකෙලෙස් හදවතක් තිබුණ උතුම් හික්ෂුවක් මීට අවුරුදු දෙදහස් ගණනකට කලින් දඹදිව වැඩ සිට පිරිනිවී ගියා. ඒ ගෞතම බුදු සසුනේ දම් සෙනවි උතුමාණෝ ය. නමින් සාරිපුත්ත මහරහතන් වහන්සේ ය. ගුරු බැතිය, අවංකකම, නිහතමානී කම හදවතේ පුරවාගෙන මිහිපිට වැඩ සිටි ඒ ධර්ම සේනාධිපති වූ සාරිපුත්ත මහරහතන් වහන්සේ සතුටින් යුතු ව අවසාජව ප්‍රකාශ කළ අසිරිමත් වචන කිහිපයක් දැනගන්නටයි ඔබ දැන් සුදනම් වෙන්නෙ. බලන්න මේ වචන මොනතරම් සුන්දර ද? අවබෝධයෙන් යුතුව අපේ ජීවිත ගැන විමසා බලන්නට අපට හොඳ අවස්ථාවක් මේ උදවෙන්නේ. සැරසෙන්න සුදනම් වෙන්න. ඒ උතුම් අතහැරීම සිදුකළ ශ්‍රේෂ්ඨත්වයකට පත්වුණු නිකෙලෙස් හදවතක ආදර්ශවත් අවවාද දැනගන්නට....

මේ ලොව යම් කෙනෙක් හොඳට තමන්ගේ කය, වචනය සංවර කරගෙන කලණ මිතුරු යහපත් අය අසුරු කරනවා නම්, හොඳට මේ මොහොත තුළ සිහියෙන් යුතු ව ජීවත් වෙනවා නම්, නොපසුබසින විරියයෙන් යුතු ව භාවනා කරනවා නම්, සිත සන්සුන්ව එකඟ කරගෙන සතුටින් ඉන්නවා නම් අන්න ඒ කෙනා ට සසර බිය දැකලා සසරින් එතෙර වෙන්න උත්සාහ කරන කෙනා (හික්ෂුව) කියලා කියනවා.

තමන්ට ලැබෙන ආහාරය මිහිරි ප්‍රතිත තෙත දෙයක් වෙන්නත් පුළුවන්, බොහෝ ම රළු අමිහිරි වියලි දෙයක් වෙන්නත් පුළුවන්, ඒත් මේ මොන විදිහෙ දෙයක් ලැබුණත් තමන්ගෙ පමණ දැනගෙනයි ආහාර ගන්නට ඕනෙ. සිහිනුවණින් ගන්න ඒ ආහාරයෙන් ඕනෑවට වඩා කුස පුරවාගත්තේ නැති ව ඉතිරියට වතුර බොන්නට කුසේ ඉඩ තියා ගන්නත් ඕනෙ. සුන්දර ජීවිතයකට කැමති විරියවන්ත කෙනෙකුට (හික්ෂුවකට) ඒ දෙය බොහෝ ම පහසුවක්.

මේ සිරුරෙ තියෙනවා වසාගන්න ඕනෑ තැන්. ඒවා වසාගන්න අනුන්ට පීඩාවක් නොකර ලබාගන්න සිවුර (ඇඳුම) සොයාගන්නට දක්ෂ වෙනවා නම් ඒ කෙනාට බොහෝ ම පහසුවක් දැනෙනවා.

කවුරු හරි කෙනෙකුට ගොඩක් සුව පහසු නිවසක් නොමැති වුනත් භාවනාවට වාඩි වුනහම දණහිස් දෙක වැස්සට තෙමෙන්නෙ නැති පොඩි කුටියක් (මෙවැනි සරල නිවසක්) තියෙනවා නම් (නිවනට යොමු කළ

සිත් ඇති ව) වීර්යයෙන් ඉන්න කෙනාට එය ලොකු පහසුවක්.

විටින් විට අපේ මේ ජීවිත වලට පැමිණෙන වේදනා තිබෙනවා. එසේ පැමිණෙන සැප වේදනාවක් හමුවේ එය දුකක් ලෙසත්, දුක් වේදනාවක් හමුවේ එය තියුණු ලෙස පීඩා ගෙන දෙන හුලක් ලෙසත්, මධ්‍යස්ථ වූ වේදනා හමුවේ ඒවාට මුලා නොවීමෙනුත් ඇති තතු අවබෝධයෙන් දැනගෙන වාසය කරන්නට පුළුවන් නම් ඒ කෙනා මේ දුක් ඇති සසරට බැඳෙන්නේ නැහැ.

නරක පාපී ආශාවන් තිබෙන, වීර්ය අඩු, උතුම් සද්ධර්මය දන්නේ නැති, ආදර ගරු බුහුමන් දක්වන්නේ නැති, කිසි ම කෙනෙක් සමඟ එකතු වීමක් නොවේවා! ඒ උදවියත් සමඟ එකතු වුණා කියලා කිසි ම යහපතක් නම් වෙන්නේ නෑ.

මනා කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ උතුම් ධර්මය අසා දැනගෙන තිබෙනවා නම්, යමක ඇති සැටි වැටහීමේ නුවණ ඇති, හොඳින් කය වචනය හික්මවාගත්, සමාහිත සිතකින් යුතු උත්තමයෙක් මේ ලෝකයේ ඉන්නවා නම් ඒ පින්සරු උතුමන් වහන්සේ මගේ හිස මත වැඩ සිටීවා!

වැරදි සිතිවිලිවල අතරමත් වෙලා ඒවා ම මනසින් මෙනෙහි කරමින් එම සිතුවිලිවල ඇලී ගැටී කැලෑවේ ඉන්න සිව්පා සතෙක් වගේ කෙනෙක් ඉන්නවා නම් ඒ කෙනාට මේ ලෝකයේ උතුම්ම සැපය වන අමා නිවන අහිමි වෙලා යනවා.

යම් කෙනෙක් තමන්ට හැම අතින්ම අවැඩක් සිදුවන මේ වැරදි සිතිවිලි පැමිණෙන පැමිණෙන වේලාවේ දී ම අතහැරලා ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය තුළ වාසය කරනවා නම් ඒ පුද්ගලයාට අනුත්තර වූ උතුම් නිවන නම් කෙම් බිම හමුවෙනවා.

ගමක හෝ අරණ්‍යක හෝ පහත් බිමක හෝ කඳු මුදුනක නිකෙලෙස් හදවතක් ඇති රහතන් වහන්සේලා වැඩ ඉන්නවා නම් ඒ බිම රමණීය යි.

කෙලෙස් මඩ ගොහොරුවේ එරිලා, ඒවා ම පරම සැපයක් කියල හිතාගෙන ඉන්න කාමහෝගී ජනයාට නම් කිසි ම වෙලාවක රමණීය වූ ඒ අරණ්‍ය බිම් වලට කැමැත්තක් ඇතිවෙන්නේ නැහැ. මේ කාමයන් වල ඇති තතු දන්නා විතරාගී උතුමන්ට නම් ඒ අරණ්‍ය භූමි සුන්දර තැනක් ම යි.

නිධානයක් පෙන්වලා දෙනවා වගේ වරදක් ඇතිවිට ඒ වරද පෙන්වලා දෙන, ඒ ඒ තැන්වල දී වරදට ගරහන, දූහැමිව ලැබූ නුවණක් ඇති පණ්ඩිත උතුමන් වහන්සේලාව තමයි ඇසුරු කරන්නට ඕනෙ. ඒ ඇසුර නිසා යහපතක් මිස අයහපතක් නම් කිසි විටෙක සිදුවෙන්නෙ නැහැ.

“මට අවවාද ලැබිය යුතු යි. අර්ථ සම්පන්න අනුසාසනා ලැබිය යුතු යි. අකුසල ධර්මයන්ගෙන් මා වැළැක්විය යුතු යි”. මෙවැනි (සිතිවිලි ඇති නුවණැති) අය සත්පුරුෂයන්ට නම් බොහෝ ම ප්‍රිය යි. අසත්පුරුෂයන්ට නම් කැමැත්තක් ඇත්තේ ම නැහැ.

එද මහා ප්‍රඥවක් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙනත් කෙනෙකුට ධර්මය දේශනා කරමින් සිටියා. ඔහුට කළ ඒ අනුසාසනාව මම අවබෝධයෙන් සිහියෙන් යුතු ව කන් යොමා ගෙන අසා හිටියා. ඒ ඇසීමෙන් මට ලාභයක් ම යි සිදු වුණේ. ඒ මෙහොතේ දී ම මට හැකි වුණා සියලු ම කෙලෙස් නසලා උතුම් විමුක්තිය ලබාගන්න.

පෙර භවයන් දකින්නට පුළුවන් නුවණ නෙමෙයි මා සෙව්වේ. දිවැස් ලැබීමවත් නොවෙයි සෙව්වේ. අනුන්ගේ සිත දකින නුවණ මම සොයමින් සිටියේ නැහැ. සෘද්ධි ප්‍රාතිහාර්ය කරන හැටි, මරණින් මතු සත්ත්වයා ගේ උපදින තැන් දකින නුවණ, දිවකන් ඇති කරගන්න ඕනෙ කියලා (මා තුළ මෙවැනි) ප්‍රාර්ථනා තිබුනේ නැහැ.

රුක්මුලක් ඇසුරු කරගෙන, හිස මුඩු කරගෙන, දෙපට සිවුර පොරවා ගෙන, ප්‍රඥවෙන් උත්තම භාවයට පත් වෙලා උපනිස්ස ස්ථවිරයන් ධ්‍යාන වඩනවා.

චිත්ත කිසිවක් නැති ව (ධ්‍යාන සුවය අත් විඳින) සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ ආර්ය තුෂ්ණිමිභූත භාවයෙන් යුතුව යි වාසය කරන්නේ.

හොඳට ශක්තිමත්ව පිහිටලා තිබෙන ගල් පර්වතය නොසෙල්වෙනවා වගේ, මෝහය දුරු කරපු භික්ෂුව මනාව පිහිටලා තිබෙන ශක්තිමත් පර්වතයක් වගේ නොසෙල්වී වාසය කරනවා.

ලාමක කෙලෙස් වලට කැමති නැති කෙනා නිරතුරුවම සොයන්නේ පිරිසිදු ජීවිතයක්. කෙස් අගක් කරම් ඉතා ම පුංචි වරදක් පවා ඔහුට පෙනෙන්නේ මහා විශාල වළාවක් වගේ.

මරණයට විශේෂ කැමැත්තක් මට නැහැ. ජීවත් වෙන්නට විශේෂ කැමැත්තක් මා තුළ නැහැ. සිහියෙන් යුතු ව මේ කය අතහැරලා යන බලාපොරොත්තුවෙන් මා සිටිනවා.

මරණයට විශේෂ කැමැත්තක්වත් ජීවත් වෙන්නට විශේෂ කැමැත්තක්වත් මා තුළ නැහැ. කුලියට වැඩ කරන කෙනෙක් කුලිය ලැබෙන තුරු බලා සිටිනවා වගේ මමත් සුදුසු කාලය එන තෙක් බලා සිටිනවා.

පිටුපසිනුත් ඉදිරියෙනුත් දෙපැත්තෙන් ම තිබෙන්නේ මරණය යි. නොමැරී සිටීමක් නම් නෙමෙයි. ඒ නිසා ප්‍රතිපදාව වඩන්නට දක්ෂ වෙන්න. විනාශ වෙලා යන්නට නම් එපා. මේ උතුම් මොහොත මගහැරී යන්නට දෙන්න එපා.

ඇතුළතිනුත් පිටතිනුත් හොඳින් ආරක්ෂාව සැලසූ නගරයක් යම් අයුරකින් තිබෙනවා ද ඒ අයුරින් ම තමා ව හොඳින් රැකගන්න. මේ උතුම් මොහොත මග හැරෙන්න දෙන්න එපා. මේ උතුම් මොහොත (මනුෂ්‍ය ජීවිතය) ඉක්මවා යෑමෙන් ඒ කෙනා දුක ම පමණයි උරුම කරගන්නේ.

බොහෝ ම හොඳින් උපයෝජන ව, දුසිරිත් බැහැර කරලා, අර්ථවත්, මිහිරි, ස්වල්ප වූ කථා බහෙන් යුතු ව, උඩගු වෙන්තෙන් නැති ව ජීවත් වෙන්න ඕනෙ. ගසක තියෙන කොළයක් සුළං හමනකොට සුළඟ විසින් ම ගලවලා දමනවා වගේ සියලු පාපී දෑ බැහැර කරන්න ඕනෙ.

(එසේ) උපයෝජනව දුසිරිත් බැහැර කරලා අර්ථවත් මියුරු වචන භාවිතා කරමින් උඩගු නොවී සිටින කෙනා උපන් විගසම පාපී ධර්මයන් බැහැර කරන්නෙ සුළඟින් ගසක කොළයක් ගැලවිලා යනවා වගෙයි.

උපයෝජන ව, කිසිදු දෙයක් කෙරෙහි කෙලෙස් සහගත බලාපොරොත්තු නැති ව, නොකැළඹුණු, බොහෝ ම ප්‍රසන්න සිතකින් යුතු ව, යහපත් ගුණ දහම් ඇති නුවණැති පුද්ගලයා මේ මහා දුක කෙළවර කරන කෙනෙක් වෙනවා.

ගිහි වූනත් පැවිදි වූනත් සමහර පුද්ගලයෝ විශ්වාස කරන්න නරකයි. මොවුන් සත්පුරුෂ ව ඉඳලා කාලයකදී අසත්පුරුෂ වෙනවා. අසත්පුරුෂව ඉඳලා කාලයකදී සත්පුරුෂ වෙනවා.

කාමයට තියෙන ආශාව, දණ්ඩෙන් පහර කෑ සර්පයෙක් වගේ කිපෙන ස්වභාවය, නිදිමත හා කුසලයට ඇති අලස බව, හැම වේලාවේ ම සිත විසිරිලා තිබීම, නොකළ වැරද්දකට පසුතැවිලිවීම, බුද්ධාදී අටතන් හි ඇති සැකය. මේ පස් දෙනා තමයි සසර බිය දැකලා

සසරින් එතෙර වෙන්න උත්සාහ කරන කෙනාගේ සිත කිලිටි කරන්නේ.

කීර්ති, ප්‍රශංසා, නින්ද, අවමාන මේ කිසි ම දෙයක් හමුවේ වුවත්, අප්‍රමාදී ව ප්‍රතිපදාවේ හැසිරෙන හික්ෂුවකගේ සිතෙහි ඇතිකරගත් සමාධිය බිඳ වැටෙන්නෙ නැති නම්, සැලෙන්නෙ නැති නම්,

හැම විට ම ධ්‍යාන වඩන, ඉතා සියුම් දෙයක් වුවත් නුවණින් යුතු ව එහි ඇති තතු විමසන, නැවත උපතකට හේතුවන උපාදන සකස් නොකර ගැනීමට වෙර දරන කෙනාට තමයි 'සත්පුරුෂයා' කියල කියන්නේ.

මහ සමුදුර ද, පෘථිවිය ද, මහාමේරු පව්ව ද, මහා සුළඟ ද, මේ දේවල් මොන තරම් විශාල වුණත් ශාස්තෘන් වහන්සේ මේ ලෝකයට හෙළි කළ උතුම් නිදහස් වීමට ඒ කිසිදු දෙයක් උපමා කරන්න බැහැ.

මහා නුවණකින් යුතු, සමාහිත වූ සිතක් තිබෙන, පෘථිවිය, ජලය, ගිනිදර, වගේ හොඳ ශක්තිමත් පැවැත්මක් ඇති, ශාස්තෘන් වහන්සේ ගේ උතුම් දහම්සක එලෙසින් ම ඉදිරියට පවත්වන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කිසිදු කැමති අකමැති අරමුණක ඇලීමවත් ගැටීමවත් සිදු කරන්නේ නැහැ.

ප්‍රඥාවෙන් පරතෙරට ගිය, මහත් වූ බුද්ධියක් ඇති, මහා සිහියකින් යුතු, නිවනින් නිවීගිය සිතක් ඇති කෙනා බුද්ධියෙන් නම් හීන නැහැ. ඒ වුණත් හැමවෙලාවේ ම ඒ කෙනා හැසිරෙන්නේ නුවණ නැති කෙනෙක් වගේ (අප්‍රකටව) යි.

මම ශාස්තෘන් වහන්සේව හොඳින් ඇසුරු කළා. බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ අනුශාසනා එලෙසින් ම පිළිපැද්ද. මහා විශාල වූ කෙලෙස් බර බැහැර කළා. එතැන් පටන් මට මේ සසරෙ නැවත ඉපදීමක් නම් නැහැ.

අප්‍රමාදී ව පිළිවෙත් පුරන්න. මෙය මාගේ අනුශාසනාව වන්නේ ය. මම පිරිනිවන් පාන්නෙමි. මා සියලු හවයන් ගෙන් මිදුණෙමි.

මොනතරම් අසිරිමත් ද! සාරි බැමිණිය ගේ පුත් වූ, අපගේ ගෞතම සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ දකුණත් සවි වූ, දම් සෙනවි සාරිපුත්ත මහා රහත් මුණිදුන් ගේ මේ අවවාද. පුංචි කාලේ ඉඳලා ම පෙළ ගැසෙමු. හික්මෙමු. මේ අවවාදවල හැසිරීමෙන් යහපතක් මිස කිසිදු මොහොතක අයහපතක් නම් වෙන්නේ නැහැ. සතුටක් මිස අසතුටක් නම් කිසි දිනෙක ජීවිතයේ ඇති වෙන්නේ නැහැ. පිළිවෙතින් පෙළ ගැසෙන්නට වැර දරන පුංචි ඔබට සාරිපුත්ත මහා රහතන් වහන්සේ ගේ ආශිර්වාදය වේ වා!....

සත්පුරුෂධර්ම

අපවත් වී වදාළ අග්ගමහා පණ්ඩිත වැලිගම ඤාණරතන මහනායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසිනි.

(පසුගිය කලබ හා සබැඳේ)

විළි අති බව

යහපත් සත්පුරුෂයන් කෙරෙහි පිහිටිය යුතු දෙවැනි ගුණය නම් මේ “විළි” නම් වූ ලජ්ජාවයි. මෙහි ‘ලජ්ජාවය’ යි කියන්නේ පාපයට - වැරදි සහිත දේවලට ලජ්ජා වීම ගැනයි. යම් විටෙක දී පවක් - නපුරක් - වැරදි සහිත දෙයක් කරන්නට අදහස් වූ කල්හි “ මේ විදියේ පහත් වැඩක් කිරීම මා වැන්නකුට තරම් වන්නේ නැත. මෙබඳු පහත් වැඩ කරන්නේ ඉතා ම පහත් අය ය. මම නම් උසස් කෙනෙක්මි. මා උපන් සිංහල ජාතියෙහි විසූ මාගේ පැරණි මුතුම් මිත්තෝ ස්වකීය ආත්මගෞරවයට නො ගැලපෙන කිසිවක් නො කොළෝ ය. සිය දිවි පුදන්නට වුව ද වරද සහිත දෙයට නො පෙළඹුනහ. සිංහලයෝ එබන්දෝ ය” කියා සිය පැරැන්නන් ගැන සිතිය යුතු ය. සිංහලයන් තුළ මෙතරම් වරදට පිළිකුල් බව ඇතිවූයේ සිංහලයන් ගේ ආවේණික ධර්මය වන බුද්ධධර්මය හැම විට ම සිත්හි කාවැදී පැවැති බැවිනි. පෙර සිංහලයෝ

කරන කියන හැමෙකක් ම හිතා මතා කිරීමටත් කීමටත් පුරුදුව සිටියහ. නරක වචනයක් මුවින් පිටවන්නට ආවොත් “ මෙබඳු වචන බෞද්ධ වූ අපට තරම් වන්නේ නැතැ” යි ආත්මගෞරවය උපදවා ගෙන නිශ්ශබ්ද වූහ. නරක ක්‍රියාවක් කරන්නට සිතූණු විට “මෙබඳු ක්‍රියා මා බෞද්ධයකු වශයෙන් පෙනීසිටිමින් කෙසේ කරන්නට ද ?” යි සිතා වැරැදි සහිත හැම වචනයේ දී ත් හැම ක්‍රියාවක දී ත් ලජ්ජාව උපදවා ගෙන ඉන් වැළකුණහ.

මේ කාලයෙහි සමහර පින්වත්හු තමන්ගේ කුලය - තමන්ගේ පරම්පරාව තමන් ගේ උගත්කම - තමන්ගේ දක්ෂතාවය, යන මේවා ගැන ආඩම්බරවීම නොව ඔහු සිතිය යුත්තේ “ මා වැනි කුලවතකුට - මා වැනි වැදගත් පරම්පරාවක් ඇතියකුට - මා වැනි උගතකුට මා වැනි දක්ෂයකුට - මේ තරම් පහත් වැඩ කිරීම සුදුසු ද? මේ විදිහේ පහත් වැඩ කරන්නේ කිසි ම තත්ත්වයක් නැති අය නොවේ ද? මා මහත්මයකු වශයෙන් පෙනීසිටිමින් මේ කරන වැඩ ඒ මගේ මහාත්මකමට සුදුසු ද? මා මහා උපාසකයකු වශයෙන් - මහා උපාසිකාවක වශයෙන් පෙනී සිටිමින් කරන කියන මේ වැඩත් මේ වචනත් ඒ මාගේ උපාසකකමට - උපාසිකාකමට ගැලපෙන ඒවා දැයි” සිතා මතා ලජ්ජා උපදවා ඒ සදොස් දැයින් වෙන්විය යුතු ය.

මෙසේ තමන්ගේ උසස්කම සිතන පින්වතා තමා ම අධිපතිකරගෙන අකුසල් අත්හරියි. කුසල් දියුණු කරයි. වැරැදි සහිත දේ අත්හරියි. නිවැරැදි දේ දියුණු කරයි. පිරිසිදු සිතක් පරිහරණය කරයි. ඒ බව බුදුරජාණන්

වහන්සේ “සො අත්තානං යෙව අධිපතිං කන්වා අකුසලං පජහති, කුසලං භාවෙති, සාවජ්ජං පජහති, අනවජ්ජං භාවෙති, සුද්ධං අත්තානං පරිහරති” යි දෙසු සේක. ඒ නිසා ආත්ම ගෞරවය ඇති පින්වතුන් විසින් මේ ලජ්ජාව ඇතිකරගත යුතු ය. නුගත් ලෝකයා අතර සභාවක කථා කිරීමට ලජ්ජාය. අසුවලා ගේ මූන බලන්නට ලජ්ජාය යනාදී නුවුවමනා ලජ්ජාවක් ගැන අසන්නට ලැබේ. බෞද්ධයන් වශයෙන් ලජ්ජා වියැ යුත්තේ එබඳු කරුණු ගැන නොව වරද සහිත දෙයෙහි දී පමණකි. කෙසේ හෝ ඔබ පවට ලජ්ජාව ඇතිකරගත්තොත් එවිට ඔබවෙතැ සත්පුරුෂ ධර්ම තිබෙන බව සිහිකළමනාය.

බිය ඇති බව

මේ සත්පුරුෂයකු කෙරෙහි තිබිය යුතු ගුණධර්ම අතර තුන්වැන්න යි. මෙහි කියැවෙන බිය නම් පවට බියවීමයි. “ඔත්තප්පය” යි කියන්නේ මේ බියට යි. පවක් - නපුරක් - කරන්නට ප්‍රස්තාවය පැමිණියොත් එය කිරීමෙන් පැමිණිය හැකි අන්තරායයන් - විපත්තීන් ගැන සිතා ඊට හයින් ඒ පාපයන්ගෙන් - ඒ නපුරුවලින් වැළැකීම මෙහි අදහස් කරනු ලබන බිය යි. භයය යි කීවිට අත්තානුවාදභය - පරානුවාදභය - දණ්ඩභය - දුග්ගතියභය යනුවෙන් භය සතරක් තිබේ. එහි “අත්තානුවාදභයය” යි කියන්නේ තමන්ගේ යම් වරදක් නිසා තමන් විසින් තමන්ට ම දෙස් කියා ගැනුමට සිදුවීම් ගැන ඇතිවන බිය යි. තමා ගැන තමන් අවංකව කල්පනා කරනවිට තමන් ගේ වැරදි අන් කෙනෙකුන් දන්නේ නැතත් තමන්ගේ සිත දන්නා නිසා තමන්ගේ සිත තමන්ට ම දෙස් කියා ගන්නා ගතිය

අවංක අයට නම් බරපතල බියකි. එය අත්තානුවාද හය යි. පරානුවාද හය නම් තමන්ගේ සදෙස් ක්‍රියා නිසා අනුත් අපවාද කියා දෝයි ඇතිවන්නාවූ බිය යි. ගුණගරුක උතුමෝ අනුත්ගේ අපවාදය ගැන ඉතා ම බියවෙති. බොරු වෝදනා වල දී ඒවා ගණනට ගතයුතු නැතත් එවැනි බොරු වෝදනා වුවත් මහාත්මයනට මහත් නොසැනසීමට හා දුකට හේතු වේ. දණ්ඩහය නම් තමන්ගේ වරද සහිත හැසිරීම නිසා රජයෙන් හෝ වෙන යම්කිසි වැඩිසිටියන්ගෙන් හෝ දඬුවම් ලැබියයි ඇතිවන බිය යි. දුග්ගති හය නම් වැරදි ක්‍රියා වලින් පරලෙවිහි දී දුගතිවල ඉපිද මහත් දුකට භාජනය වේ යයි ඇති වන්නාවූ බිය යි. මේ අත්තානුවාදහය - පරානුවාදහය - දණ්ඩ හය - දුග්ගති හය යන කවර බියක් හෝ ඉදිරිපත් කර ගෙන වැරදි දෙයින් වෙන් වීම ඔත්තප්පය යි කියනු ලැබේ. මේ ඔත්තප්පය තමාගෙන් බැහැර වස්තූන් අරමුණු කොට බෙහෝ සේ ඇතිවන නිසා ලෝකාධිපති ධර්මයකි. ඔත්තප්පය යි කියන්නේ පවට බියවීම බව දැන් ඔබට හොඳින් වැටහෙනවා ඇත. ඔබ මෙයට පළමුව දැනගත් පවට ලජ්ජාවීමය යි කියන හිරියත් මේ ඔත්තප්පයත් යන දෙක ම ඉතා මහන්සියෙන් වුවත් ඇතිකරගතයුතු මහඟු ගුණ යුවලකි. මේ දෙක උඩ කාගේ වුවත් ශිෂ්ට බව - හැදිවිවකම රඳා පවතින්නේ ය. මේ හිරි - ඔතප් දෙක නැති විට ඔහුට කරන්නට නොහැකි අපරාධයක් නැත. දුසිරිතක් ද නැත. මේ දෙක ම තිරිසනුනට නැත. එහෙයින් තිරිසනාට මව් පිය - වැඩිසිටි - සහෝදර - සහෝදරී ආදී කිසි හේදයක්වත්, තිරිසන් සන්නානයෙහි පැන නැග එන අදහස් ක්‍රියාවේ

යොදවන්නට තැනක් වත් නැත. යම් මනුෂ්‍යයකු තුළ මේ ධර්මදේවය නැත්නම්, ඔහුද තිරිසනකු මෙනි, මේ දෙක ගරු නොකරන්නා ශීලාවාර ලෝකයෙන් ඇත් වූවෙකි, ශිෂ්ටකම පාලනය විය යුත්තේ මේ ධර්ම දෙකිනි. එහෙයින් ලෝකපාලක ධර්ම ය යි කියන්නේ මේ දෙකටයි. මේ දෙකට ම "දේවධර්ම" යනු ද නම්. සම්මුතිදේව - උප්පත්තිදේව - විසුද්ධිදේව යන ත්‍රිවිධ දේවත්වය ම මේ දෙකින් සැලසෙන හෙයින් මේ දෙක ඒ දේවධර්ම නාමය ලබයි. මේ දෙකට සුක්කධර්මය යි කියන්නේ පරමපාරිශුද්ධියයි කියනලද රහත් බව සලසා ගැනීමට ද ප්‍රධාන වශයෙන් උපකාර වන හෙයිනි. මෙසේ නොයෙක් නමින් හැඳින්වෙන මේ මහඟු ගුණයුවල යම් කෙනෙකුට තිබේ නම්; ඔහුට අන් සියලු ගුණ ම උපදවා ගැනුමට පිළිවත්කම තිබේ. යමකුට මේ දෙක නැත්නම්, ඔහුට වෙන මොන ම ගුණයක් වත් උපදවා ගන්නට නොපිළිවත්ය. හිරිඔතප් නැත්තා ආගමානුකූලව සලකනවිට වසලයෙකි, අන්තිම නීවයෙකි, හිරිඔතප් ඇත්තා මහාත්මයෙකි, ඉතා ම උසස් කෙනෙකි.

ලබන කලට

රත්නපාල විකුමසිංහ සූරිහු

සමන් පිවිච රෝස කැකුළු
 මල් පිපිලා දස අතේම
 සමනලයින් පැණි බොහවා
 මගේ මල් වත්තේ
 සුවඳ හමනවා
 හරිම ලස්සනයි
 මේ හිමිදරයේ

චින්න පුංචි නංගි මල්ලි
 පාට පාට මල් නෙළලා
 බුදු හිමි පාමුල පුදන්න
 ගාට කිය කියා

මඳ පවනේ සිලි සිලියේ
 සැලෙනා බෝපත් අතරේ
 ගෙනු මල් දම් පළඳුලා
 සතුටු වෙමුද සමඟි වෙලා
 නංගි මල්ලියේ

ආචාර්ය බී. ආර්. අම්බේඩ්කා වියනාණෝ

ශ්‍රී ලංකා ආසියා ආලෝක පදනමේ සම්බන්ධීකරණ ලේකම්
සමන්මලී රත්නායක මහත්මනිය විසිනි.

1891 අප්‍රේල් 14 දා ඉන්දියාවේ මධ්‍යම ප්‍රදේශයේ උපත ලැබූ “බබාසහිබ් අම්බේඩ්කා” බිම්බායි සාක්පාල් සහ රාමිෂ් දෙපළට පුත්ව උපන් දහ හතර වන දරුවා විය.

එකල ඉන්දියාවේ තද බල ලෙස පැවති කුලය පදනම් කොටගත් වෙනස්කම් වලට පාසල් අවධියේ සිට මේ පින්වත් දරුවාට ද මුහුණ දෙන්නට සිදුවිය. නොයෙක් අසාධාරණකම් මැද උනන්දුවෙන් අධ්‍යාපනය හැදැරූ අම්බේඩ්කා සිසුවා සරසවි වරම් දිනා ගත්තේ ය. 1912 දී ප්‍රථම උපාධියෙන් විශිෂ්ට ප්‍රතිඵල ලැබූ මොහු වැඩිදුර අධ්‍යාපනය සඳහා යුරෝපීය රටවල් සහ ඇමෙරිකානු විශ්ව විද්‍යාලවලින් දැනුම ද, සම්මාන ද දිනා ගත්තේ ය.

නායකත්ව හැකියා සහජයෙන් උරුමකරගත් අම්බේඩ්කා මහතා ජවහල් ලාල් නේරු රජයේ අධිකරණ අමාත්‍ය ධුරය හෙබවීමට වාසනාවන්ත විය. ඉන්දියානු

ව්‍යවස්ථාව නිර්මාණයේ ප්‍රධාන දායකත්වයක් දැක්වූ අම්බේඩ්කා ඇමතිවරයා, කුල භේදය නිසා ඇති වන සමාජ පරතරය අවම කිරීමට හැකි සෑම උත්සාහයක් ම දැරී ය.

“මා අගයන්නේ නිදහසත්, සමානාත්මතාවයත්, සහෝදරත්වයත් මුල් කොටගත් දහමකි” යන මතයෙහි එතුමා තරයේ සිත් රඳවා සිටියේ ය. කෙනෙකු පහත් කොට හෝ උසස් කොට සැලකිය යුත්තේ කුලය නිසා නොව ක්‍රියාවෙන් යනුවෙන් ඉගැන්වෙන ඉන්දියාවේ පහළ වූ ශ්‍රේෂ්ඨතම ශාස්තෘවරයා වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ දහම කෙරෙහි උසස් වූ හක්තියක් සහ ශ්‍රද්ධාවක් එතුමාගේ සිත තුළ විය.

ලංකාවට පැමිණි අවස්ථාවක හඳුනාගත් මහාචාර්ය හම්මලව සද්ධාතිස්ස නායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ ඇසුර සහ ආභාසය පෙරටු කොට ආචාර්ය අම්බේඩ්කාර් මැතිතුමා 1955 දී භාරතීය බෞද්ධ මහා සභාව පිහිටුවන ලදී. 1956 ඔක්තෝම්බර් 14 දා ලක්ෂ පහක් වූ සිය අනුගාමිකයන් සමඟ නාග්පූර් නගරයේ දී එතුමා බුදු දහම වැලඳ ගත්තේ ය. පසුව ඔහු විසින් රචිත 'The Buddha and his Dhamma' යන කෘතිය එළි දැක්වීමෙන් තවත් බොහෝ පිරිසකගේ ජීවිත ආලෝකවත් කිරීමට මහඟු මඟ පෙන්වීමක් සිදු කළේ ය.

1956 දෙසැම්බර් 06 දා මෙලොවින් සමුගන්නා ලද ආචාර්ය බී. ආර්. අම්බේඩ්කා මැතිතුමාගේ අවසන් කටයුතු සිදු කරන ලද්දේ ද බෞද්ධ චාරිත්‍රානුකූල ව ය.

සෑම වසරක ම ඔක්තෝම්බර් මස නාග්පූර්හි දී දස ලක්ෂයකට අධික ජනතාවක් මධ්‍යයේ ඔහුගේ ගුණ සැමරුම සිදුකෙරේ.

මෙම වසරේ ඔක්තෝම්බර් 14 - 23 දක්වා නාග්පූර් හි දී 60 වන ගුණ සමරුව භාරතීය බෞද්ධ මහ සභාව සහ ශ්‍රී සිද්ධාර්ථ ගෞතම චිත්‍රපටයේ ප්‍රධාන නළු, බෞද්ධාගමික ගගන් මලික් මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සිදු කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව මුල් කොට ගෙන පිරිසිදු ථේරවාදී බුදු දහම නැවත ඉන්දියාව වෙත ලබාදීම සහ ලංකා - ඉන්දු මිත්‍ර දම් තර කිරීම මෙහි අරමුණ විය.

ආචාර්ය අම්බේඩ්කා ගේ දර්ශනය පදනම් කොට සිදු කරන ලද එම වැඩ සටහන බෞද්ධ දර්ශනයේ අගය දන්නා සියලු දෙනාගේ ගෞරවයට පාත්‍රවනු නොඅනුමාන ය. බුදු දහම ඉන්දියාවේ යළි ප්‍රචලිත කිරීමේ අරමුණින් මෙම වැඩසටහන් මාලාව සඳහා ශ්‍රී ලංකාවෙන් දායකත්වය සපයන ලද්දේ ආසියා ආලෝක පදනම විසිනි.

භාරතීය ජීවිත ජනතාවට බුදු පියාණන් ගේ දහම් අමා ආලෝකය ලබා දෙමින් නූතන අවධියේ භාරතයේ බුදු දහම නගාලීම සඳහා විශිෂ්ට මෙහෙවරක් සිදු කළ ආචාර්ය අම්බේඩ්කාර් විශාරදයන්ට බෞද්ධ ලෝකයේ ගෞරවාදරය මතු මතු වටක් හිමි වනු ඒකාන්තය.

පලාස ජාතකය

විශාල විද්‍යාලයේ විශ්‍රාමලක් ආචාර්යාණි
ලක්ෂ්මී පෙරේරා මහත්මනිය විසිනි.

ඒ අනන්ත ගුණ ඇති අප සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ බුදු බව ලබා හතලිස් පස් වසරක් ඇවෑමෙන් එළැඹි වෙසක් පුන් පොහොය දිනය යි. කුසිනාරාජුර මල්ල රජ දරුවන්ගේ සල් උයන්හි, ගිලන් ව, පිරිනිවන් මඤ්චකයෙහි සිංහ සෙයියාවෙන් සැතපුණු බුදුරජාණන් වහන්සේ අළුයම් කිස පිරිනිවන් පානා බැව් ඇසූ කල, ආනන්ද තෙරුන් වහන්සේ හඬන්නට පටන් ගත්හ. ගිලන් ව සිටි බුදුරජාණන් වහන්සේ හට මා කළ උපස්ථාන මද යැයි හැඟෙන නිසා මසිත පීඩාවට පත් වී ඇතැයි ආනන්ද තෙරහු අවබෝධකර ගත්හ. ආනන්ද තෙරුන් වහන්සේ ගේ කණගාටුව වටහාගත් බුදුරජාණෝ උන්වහන්සේ කැඳවූ සේක.

‘ආනන්දයෙනි’ මෙපමණ කල් මා හට කළ උපස්ථාන නිෂ්ඵල නොවේ. පෙර කල මෙන් ම මෙකල උපස්ථාන කිරීමෙන් ලැබූ කුසල් නිෂ්ඵල නොවේ.

“ආනන්ද ය, චීර්යය වඩන්න. හැඟීම් බර නොවන්න.

රහත්ඵලය ලබා ගත හැක්කේ ඵ්විටය. උපස්ථාන හෝ සත්කාර කිරීම පෙර හවයන්හි සිට ආ පුරුදු බව නොවැටහෙන්නේ ” දෑ යි විමසූ බුදුරජාණන් වහන්සේ අතීත කතාව වදාළ සේක.

ඈත අතීතයෙහි බරණැස් නුවර බඹදන් රජු රාජ්‍ය කරනා සමයෙහි, අප මහ බෝසතාණෝ කැල ගසක රුක් දෙවියෙකු වාසය කළහ. එකල බරණැස් වැසියෝ දේව පූජාවල නිරත වූහ. එක් දුගී බමුණෙකු “මෙම කැල ගස ඉතාමත් ප්‍රභාසම්පන්නයි. මේ දේව වාසයක් විය යුතු යැයි සිතා එහි වැඩ වසන රුක් දේවතාවන් පිදීමට කැමත්තෙමි” යි මිමිණුවේය. ඔහු පළමුව ගස අවට පිරිසිදු කළේ ය. දෙවනුව පහන් පැලක් සාදා මල් පහන් පුදා, සුවඳ දුම් අල්වා, දේවතාවුනි, අවට වාතය ඉතා පිරිසිදු ය. සුවඳවත් ය. දැන් ඔබ හට සැපසේ සැතපෙන්නට හැක.” එසේ පැවසූ දුගී බමුණා ගස වටා පැදකුණු කොට යන්නට ගියේ ය.

දෙවැනි දිනයේ දීත් පැමිණි දුගී බමුණා කැල ගසට උපස්ථාන කරන්නට පටන් ගත්තේ ඉතා සතුටිනි. මේ පමණ මා හට මෙන් ම මාගේ වාසස්ථානයට, උපස්ථාන කරනා දුගී බමුණා ඉදිරියේ මා පෙනී සිටිය යුතු යැයි සිතා රුක් දේවතාවා මහළු බමුණු වෙසින් පෙනී සිටියේ ය.

තමා කුමක් නිසා වනයේ වැඩෙන මේ කැල ගසට පුද සත්කාර කරන්නේ දෑ යි මහළු බමුණා දුගියාගෙන් ඇසී ය.

“මේ කැල ගස අනෙක් ගස් මෙන් නොව සුවිශේෂී ය. දුර සිට බලනා විට ගසෙහි කඳ මහත්ව පෙනේ. අසලට ගිය විට එසේ නොපෙනේ. අප්‍රකාශිතයි. එම නිසා මෙය දේවවාසයක් විය හැකි බව මම විශ්වාස කළෙමි. දෙවියනට උපස්ථාන කිරීමෙන්, එමඟින් සතුටට පත් කිරීමෙන්, යහපත් ජීවිතයක් පතා පුද පූජා පැවැත්වූයෙමි” යි දුගී බමුණා පැවසුවේය.

හොඳින් සවන් දුන් මහළු බමුණා “උපස්ථාන විවිධ යි. සුව දුක් විමසීම, කාරුණිකව ඇමතීම’ වචනයෙන් හෝ වාග් ද්වාරයෙන් කෙරෙන උපස්ථාන යි. සත්කාර හා වතාවත් කිරීම, කාරුණිකව සැලකීම’ ශරීරයෙන් හෝ කායද්වාරයෙන් කෙරෙන උපස්ථාන යි. මේ උපස්ථානයන් තමා විසින් කළ නිසා ඒ දෑ නිෂ්ඵල නොවේ”. රුක් දේවතාවුන් දුගී බමුණා හට ධන නිධාන දී කළ ගුණ සලකා යහපත් ජීවිතයක් ගත කරන්න යැ යි අවවාද කළහ.

පලාස ජාතකය අප හට, භික්ෂු භික්ෂුණී උපාසක උපාසිකාවනට (සිව්වනක් පිරිස), තම දෙමාපියන් ඇතුළු වැඩිහිටියනට ද, ගිලනුන් හට මෙන් ම අසරණයන් හට, තම වයසේ අයට ද උපස්ථාන කිරීමේ අගය පෙන්වා දේ. උපස්ථාන හෝ සත්කාර කිරීමට කෙනෙකුගේ තත්ත්වය ඇවැසි නොවේ.

එකල රුක් දේවතාවා අප සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ය. දුගී බමුණා ආනන්ද තෙරුන් වහන්සේ ය.